

Abstrakt

Tato práce nazvaná *Vývoj plusquamperfekta v evropské portugalštině* se zabývá zkoumáním slovesného času plusquamperfekta z diachronního hlediska.

V teoretické části práce je nejprve obecně charakterizován portugalský jazyk. Poté se práce zaměřuje na portugalské sloveso a jeho gramatické kategorie, popisuje modotemporální systém portugalštiny a klasifikuje portugalská slovesa. Krátce je popsáno i tvoření slovesných časů a nefinitních slovesných tvarů, konkrétně na příkladu imperfekta a participia. Další část se zaměřuje na plusquamperfektum v současné evropské portugalštině, na tvoření jednoduchých a složených tvarů a na problematiku pomocného slovesa. V této části práce je rozebráno také používání plusquamperfekta na různých úrovních současné portugalštiny (spisovné, hovorové, literární apod.). Samostatná kapitola je věnovaná vývoji plusquamperfekta z klasické do lidové latiny. V poslední kapitole teoretické části jsou periodizovány vývojové fáze portugalštiny a vyjmenovány hlavní vývojové změny každé fáze.

Praktická část práce spočívá v analýze dobových textů čerpaných z korpusu *Corpus do Português*. Analyzováno je přibližně 300 příkladů plusquamperfekta pro každé století v období od 14. do 19. století. Tyto příklady jsou tříděny podle způsobu, jakým je plusquamperfektum použito. V závěru jsou shrnuty poznatky získané analýzou a porovnáno procentuální zastoupení jednotlivých způsobů použití plusquamperfekta v analyzovaných stoletích.

Klíčová slova: plusquamperfektum, evropská portugalština, diachronie, korpusová lingvistika